

ÜNİVERSİTELER ARASI TENİS MÜSABAKALARINA KATILAN SPORCULARIN TENİSE BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ

Burçin ÖLÇÜCÜ¹ Güven ERDİL² Özgür BOSTANCI³ Abdullah CANIKLI¹ Aycen AYBEK¹

ÖZET

Bu çalışma, tenis sporu ile uğraşan ve profesyonel anlamda ilerlemek için çalışan üniversite sporcularının tenis sporuna başlama nedenlerini ve bu spor dalından beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya 2010-2011 Türkiye üniversiteler arası tenis turnuvasında yer alan toplam 150 öğrenci sporcu (82 erkek ve 68 kadın) katılmıştır. Çalışmada kullanılan verilerin frekans yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları belirlenmiştir. Anketlerden elde edilen verilerin iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı = 0.89 olarak bulunmuştur. Beşli Likert derecelendirme ölçeğindeki aralıklar, $4/5=0,80$ formülüyle belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre sporcuların tenis sporuna yönelmelerinin en önemli nedenler sıralamasında önceliği "aile" (% 31,9) almakta ve bunu "dünyaca ünlü bir sporcu olma" (% 27,2) ve "milli takımda oynama" (% 26,5) isteği ile "çok beğendikleri sporcuların etkisi" (% 25,2) takip etmektedir. Diğer yandan sporcuların tenis sporu ile profesyonel olarak uğraşma nedenlerine bakıldığında, "tenis sporunu sevmek" (% 44,4), "başarı kazanmaktan zevk duyma" (% 35,8), "spor yaparak sağlıklı olma" (% 33,8) ve "mutluluğu bu sporda yakalama" (% 33,8) seçeneklerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri ise önem sırasına göre, "sağlıklı olma ve sağlığı koruma" (% 42,4), "iyi bir fiziki görünüme sahip olma" (% 33,1), "tenis sayesinde yurtdışı üniversitelerden eğitim bursu alma" (% 31,6) seçeneklerinde belirginleşmektedir. Bu çerçevede sporcuların tenis sporuna yönelmedeki tutumunu olumlu yönde geliştirmek için yeni yaklaşımlardan faydalanılan sporcuların beklentilerini tam olarak karşılayabilecek tarzda etkinlikler düzenlenmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tenis, performans tenisi, tenise başlama nedenleri, tenis sporundan beklentiler.

THE REASONS OF ATHLETES WHO PARTICIPATE IN INTERCOLEGIATE TENNIS COMPETITIONS FOR TAKING UP TENNIS AND THEIR EXPECTATIONS

ABSTRACT

The aim of this study is to specify why the athletes, who play tennis and try to progress as a professional athlete, start tennis and their expectations from this sport branch. 150 athletes (82 male-68 female) partaking at the 2010-2011 Turkey Intercollegiate Tennis Tournament took part in this study. The frequency percentage and arithmetic average distribution of the data were calculated. The internal consistency reliability coefficient was found to be =0.89. Intervals at the 5 point likert scale were determined with the formula of $4/5=0.80$. According to the result of the study, in the list of reasons for athletes tending to tennis sport, "family" (31.9 %) was found to be the most important reason followed by "the desire of being a universally famous athlete" (27.2 %), "the desire of being a player of national team" (26.5%), "the effect of athletes they like" (25.2 %).

¹Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Tokat, B. ÖLÇÜCÜ "Yazışmadan sorumlu yazar" burcinolcucu@hotmail.com

²Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Samsun

On the other hand, when the reasons for athletes in becoming a professional tennis player were examined, it was found out that "loving the sport of tennis" (44.4 %) was the most important reason, followed by "getting pleasure from success" (35.8 %) , "being healthy by doing sport" (33.8 %) and "finding happiness in this sport". As for the athletes' expectations from the sport of tennis, "being healthy and keeping health" (42.4 %) was the most important expectation followed by "having a good physical appearance "(33.1 %), getting a scholarship from foreign universities with the help of tennis "(31.6 %). Within this context, new approaches should be used in developing the athletes' attitudes about tennis positively and activities which can meet the athletes' expectations should be organized.

Key Words: Tennis, performance tennis, reasons for starting tennis, expectations from tennis.

GİRİŞ

Günümüzde spor büyük bir toplumsal dinamik olarak çok sayıda insanın ilgisini çekmekte ve giderek daha organize hale gelmektedir [1]. Kuşkusuz bu süreci sporun yarışmaya dönük tarafı hızlandırmaktadır. Bütün spor dallarında olduğu gibi tenis sporu da sporcu açısından kazanmaya yönelik teknik, taktik ve fiziksel özellikler içeren ve yüksek efor gerektiren bir yapıya sahiptir. Özellikle tenisin yarışmaya dayalı estetik hareketleri bir bütün halinde içermesi, seyrini zevkli hale getirmekte ve onun popüler branşlar arasında yer almasını sağlamaktadır. Bu bağlamda günümüz tenis sporu milyonlarca kişinin izleyici ve katılımcı olarak içinde yer aldığı önemli bir kitle sporu haline gelmiştir. Öyle ki dünyanın çeşitli yerlerinde yapılmakta olan ve büyük ödüllerin dağıtıldığı organizasyonlar, hem o ülkelere çok büyük bir tanıtım ve turizm potansiyeli sağlamakta hem de profesyonel sporcuların kendilerini kanıtlamalarına olanak vermektedir.

Tenis bütün yaşlardaki bireylerin sağlığına faydalı olan bir spor olmakla beraber tenise düzenli katılım kaygıyı yönetmeyi, hatta stresle başa çıkabilmeyi, koordinasyonu, kemik sağlığını, kardiovasküler ve metabolik gelişimi, duygusal, sosyal, fiziksel ve zihinsel gelişimi sağlamaktadır [2,3].

Gerçekte tenis diğer spor dallarından daha fazla uğraşı, çalışmayı ve eğitimi gerektiren bir spor dalıdır. Bu sporu yakından tanıyanlar eşit kuvvetler arasında yapılan beş setlik bir tenis müsabakasının, beş bin metrelik bir koşudan, bir buçuk saatlik bir futbol maçından ve diğer birçok spor dalından daha çetin, beden ve dimağı daha çok yoran bir spor dalı olduğunu belirtmektedirler [4]. Dolayısıyla fiziksel performansın geliştirilmesinde tenisin çok ciddi katkıları vardır. Bu sebeple Türkiye'yi geleceğe taşıyacak kadroların yetiştirildiği kurumlar olarak üniversitelerde tenisin taban bulması ve kabul düzeyinin artması hem bireylerin sağlık ve verimlilik artışının hem de bu sporun yaygınlaşmasının bir göstergesi sayılabilir.

Bu öneme binaen eldeki çalışmanın amacı üniversite öğrenimini sürdüren gençlerin tenis sporuna yönelim nedenleri ile bu spordan beklentilerinin neler olduğunu ortaya koymak olarak belirlenmiştir.

MATERYAL VE METOT

Araştırmaya 2010 - 2011 Türkiye üniversiteler arası tenis turnuvasında süper lig (37-%24,7), 1. Lig (66 - % 43,9) ve 2. Ligde (47 - % 31,4) yer alan toplam 150 sporcu (82 erkek %54,3 - 68 kadın % 45,7) katılmıştır. Verilerin elde edilmesinde sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentilerini değerlendirmeyi amaçlayan toplam 33 soruluk bir anket kullanılmıştır. Anket araştırmanın amacına uygun olarak düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Anketin iç

tutarlılık güvenilirlik sayısı = 0.89 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca söz konusu anket birçok çalışmada da kullanılmıştır [6,7,8,9].

Anket 3 bölümden oluşmaktadır;

- 1- Sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşleri
- 2- Sporcuların tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşleri
- 3- Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşleri

Araştırma verilerinin istatistiksel değerlendirmesi SPSS 15.0 paket programında frekans, yüzde ve aritmetik ortalama dağılımları hesaplanarak yapılmıştır. Beşli Likert dereceleme ölçeğindeki yorumlarda aralıklar, $4/5=0,80$ formülüyle belirlenmiştir. Buna göre; 1,00-1,80 (1-Hiç), 1,81-2,60 (2-Az), 2,61-3,40 (3-Orta), 3,41-4,20 (4-Fazla), 4,21-5,00 (5-ok Fazla) şeklinde puanlama yapılmıştır.

BULGULAR

Sporcu anketlerinden toplanan bilgiler bu çalışmanın bulgularını oluşturmuştur.

Tablo 1. Araştırmaya katılan sporcuların demografik zellikleri

	SPORCU SAYISI	%
YAŐ ARALIğI		
17 – 21 Yaő Arası	72	47,9
22 – 25 Yaő Arası	77	51,5
26 – 30 Yaő Arası	1	0,06
SPORCU KİLO ARALIKLARI		
45 – 65 Kg Arası	64	42,7
66 – 85 Kg Arası	79	52,7
86 – 105 Kg Arası	7	4,6
SPORCU BOY ARALIKLARI		
1.55-1.65 cm Arası	26	17,4
1.66-1.75 cm Arası	69	45,9
1.76-1.85 cm Arası	55	36,7

Tablo 2. Sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımları

ANKET MADDELERİ	1(Hiç)	2(Az)	3(Orta)	4(Fazla)	5(okFazla)	Ortalama
Anne baba ve kardeşin spora başlamadaki etkisi	18 (%11,9)	23 (%15,2)	23 (%15,2)	39 (%25,8)	47 (%31,9)	2,64
Yaşadığınız çevrenin spora başlamadaki etkisi	19 (%12,6)	25 (%16)	38 (%25,8)	42 (%27,8)	26 (%17,8)	2,89
Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi	41 (%27,2)	24 (%15,9)	39 (%25,8)	14 (%9,3)	32 (%21,8)	2,87
Beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisi	38 (%25,2)	32 (%21,8)	30 (%19,9)	19 (%12,6)	31 (%20,5)	2,83
Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisi	48 (%31,8)	32 (%21,2)	40 (%26,5)	19 (%12,6)	11 (%7,9)	2,42
Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisi	50 (%33,1)	40 (%26,5)	34 (%22,5)	17 (%11,3)	9 (%6,6)	2,34
Yakın çevredeki bir antrenörün spora başlamadaki etkisi	42 (%27,8)	33 (%21,9)	30 (%19,9)	18 (%12,5)	27 (%17,9)	2,64
Dünyaca nl bir sporcu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	16 (%10,6)	19 (%12,6)	36 (%23,8)	38 (%25,8)	41 (%27,2)	2,56
Milli takım sporcusu olma isteğinin spora başlamadaki etkisi	24 (%15,9)	33 (%21,9)	20 (13,8)	33 (%21,9)	40 (%26,5)	2,72
Çok beğendiği bir sporcunun spora başlamadaki etkisi	38 (%25,2)	24 (%15,9)	19 (%13,2)	31 (%20,5)	38 (%25,2)	2,65

Çalışmaya katılan sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımları incelendiğinde; “Anne, Baba ve kardeşin” spora yönelimde katılımcılar tarafından en fazla tercih edilen (% 31,9) seçenek olduğu görülmektedir. Yığılımın fazla olduğu diğer nedenler ise “Dünyaca ünlü bir sporcu olma” (% 27,2) ve “Milli takım sporcusu olma” (% 26) seçenekleridir. Bu üç tercihte sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması “orta” seçeneğine karşılık gelmektedir.

Diğer yandan örneklem grubu, “Basın yayın organları” (% 31,8) ile “Televizyon kanallarını” (% 33,1) tenise başlama nedenleri arasında hiç etkili görmemektedir. Bu iki unsurun genel ortalaması 2,42 ve 2,34 olarak hesaplanmıştır ki, bu yanıtların ortalaması “az” seçeneği ile örtüşmektedir

Tablo 3. Sporcuların tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımları

ANKET MADDELERİ	1(Hiç)	2(Az)	3(Orta)	4(Fazla)	5(ÇokFazla)	Ortalama
Maddi geliri arttırmak	49(%32,5)	35(%23,8)	27(%17,9)	19(%12,6)	20(%13,2)	2,80
Tenis sporunu sevmek	7(%4,6)	11(%7,3)	30(%19,9)	35(%23,2)	67(%44,4)	3,96
Sporun olumlu katkılarından haberdar olmak	5(%3,9)	16(%10,6)	46(%30,5)	33(%21,9)	50(%33,1)	3,77
Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek	6(%4,6)	19(%12,6)	41(%27,2)	32(%21,2)	52(%34,4)	3,68
Spor yaparak sağlıklı olmak	4(%2,6)	16(%10,9)	36(%23,8)	43(%28,9)	51(%33,8)	3,76
Sporcu olarak arkadaşlara tanınıp sevilmek ve sayılmak	12(%7,9)	18(%11,9)	38(%25,2)	39(%25,8)	43(%28,5)	3,52
Başarı kazanmaktan zevk duymak	7(%4,9)	20(%13,2)	25(%16,6)	4(%29,5)	54(%35,8)	3,78
Yeni ülkeler görmek	23(%15,2)	26(%17,6)	29(%19,6)	36(%23,8)	36(%23,8)	3,14
Gerçek mutluluğu tenis sporunda bulmak	12(%7,9)	11(%7,7)	34(%22,8)	4(%27,8)	51(%33,8)	3,72

Araştırmanın bu bölümünde sporcuların tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenleri araştırılmış ve ortaya çıkan sonuçlar tablo 3’de sunulmuştur. Buna göre “Tenis sporunu sevmek” katılımcıların %44,4’ü tarafından en çok tercih edilen seçenektir. Bunu “Başarı kazanmaktan zevk duymak (% 35,8)” ve “Spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek (% 34,4)” seçeneklerinin izlediği görülmektedir. Diğer taraftan “Maddi gelir arttırmak (% 32,5)” ve “Yeni ülkeler görmek (% 15,2)” seçeneklerinin ise en az etken olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4- Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşlerin dağılımları

ANKET MADDELERİ	1(Hiç)	2(Az)	3(Orta)	4(Fazla)	5(Çok Fazla)	ortalama
Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak	4(%2,6)	13(%8,6)	26(%17,7)	43(%28,7)	64(%42,4)	4,00
İyi bir fiziki görünüme sahip olmak	4(%2,6)	13(%8,9)	43(%27,8)	41(%27,6)	50(%33,1)	3,80
Çevreyle spor yapan popüler biri olarak ilişkileri sürdürmek	20(%13,7)	18(%11,9)	31(%20,5)	40(%26,7)	41(%27,2)	3,44
İleride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek	24(%15,9)	21(%13,9)	37(%24,8)	27(%17,9)	41(%27,5)	3,26
Tenis sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden eğitim bursu almak	30(%19,4)	23(%15,2)	21(%13,9)	29(%19,9)	47(%31,6)	2,69
Antrenör olmak	45(%29,8)	39(%25,8)	28(%18,8)	16(%10,8)	22(%14,8)	3,46
Beden eğitimi öğretmeni olmak	40(%26,7)	33(%21,9)	31(%20,7)	28(%18,8)	18(%11,9)	3,16
Maddi olarak rahat bir yaşam sürdürmek	33(%21,9)	27(%17,9)	35(%23,5)	15(%9,9)	40(%26,8)	3,19
Milli takım sporcusu olmak	26(%17,7)	19(%12,6)	28(%18,7)	33(%21,9)	44(%29,1)	3,20
Herkeşçe tanınan bir sporcu olmak	15(%9,9)	28(%18,7)	28(%18,8)	33(%21,9)	46(%30,7)	3,36

Sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşlerinin dağılımları incelendiğinde; sporcuların “Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak” sorusuna verdikleri cevapların % 42,4’si “çok fazla”

şeklinde dir. Bu madde ye ilişkin genel ortalama değeri 4.00 bulunmuştur. "İyi bir fiziki görünüme sahip olmak" sorusuna verilen cevapların % 33,1'i "çok fazla" seğeneğinde yoğunlaşmıştır. Bu seğeneğin genel ortalama değeri 3,80 olarak hesaplanmıştır. Sporcuların bu seğeneğe verdikleri yanıtların ortalaması "fazla" seğeneğine karşılık gelmektedir.

Tablo 4 incelendiğinde örneklemenin tenis sporunu, "Antrenör olmak (% 29,8)" için yapmadığı anlaşılmaktadır. Bu madde ye ilişkin genel ortalama değer 3,46, sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması ise "fazla" seğeneğine tekabül etmektedir. Sporcuların tenis sporunda beklentileri dahilinde olmayan diğer seçenek ise "Beden eğitimi ğretmeni olmak (% 26,7)" seğeneğidir. Genel ortalama değeri 3,16 olup, sporcuların verdikleri yanıtların ortalaması "orta" seğeneğine karşılık gelmektedir.

TARTIşMA VE SONUÇ

Bu araştırmada Türkiye niversiteler arası tenis turnuvasında süper lig, 1. Lig, 2. Lig ve ferdi kategoride yer alan sporcuların tenise başlama nedenleri ve beklentileri incelenmiştir.

Araştırmaya katılan sporcuların % 45,7 'sinin kadın % 54,3 'ünün erkek olduğu görülmektedir. Sporcuların tenise başlama nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında, "Anne, Baba ve kardeşin spora yönelmedeki etkisinin" nemli olduğu saptanmıştır. Yapılan literatür araştırmalarında, yapmış olduğumuz ęalıřmayla uyumlu sonuçlar ortaya çıkmış ve sporcuların spora yönlenmede ailelerinden önemli ölçüde etkilendikleri belirlenmiştir [1,6,7,8,9,10,11,12,13 ,14,15,16,17].

Sporcuların tenis sporuna başlamasında "Arkadaş ve akran grubunun spora başlamadaki etkisi" ailenin yönlendirmesinden az, "yaşadığı çevrenin spora başlamasındaki etkisinden" ise fazla olduğu görülmektedir. Yıldız ve Stuckkyropp ile Dilorenzo'nun yaptıkları çalışmada arkadaş çevresinin spora ynlenmedeki etkisinin çok olmadığı, fakat ztrk ile Sunay ve Saraçaloğlu'nun yaptıkları çalışmalarda ise yüksek olduğu belirtilmektedir [1,6,12,17]. Öte yandan çalışma sonucunda sporcular, tenis sporuna başlamada beden eğitimi ğretmeni faktörünün çok etkili olmadığını bildirmektedir. Dolayısıyla buradan tenisle tanışmanın okul eğitimi sırasında gerçekleşmediği anlaşılmaktadır. Yıldız'ın yaptığı benzer bir çalışmada da benzer sonuca ulaşılmıştır. Ancak şimşek, Bayraktar ve Sunay'ın yaptıkları çalışmalar beden eğitimi öğretmeninin spora başlamadaki etkisinin çok fazla olduğunu ifade etmektedir. Tüm bu sonuçlardan yola çıkararak farklı spor branşlarında spora yönelmede beden eğitimi ğretmeni etkisinin farklılık gösterdiği [1,7,8], bunun biraz da öğretmenin kişisel becerisi ile ilgili olduğu söylenebilir.

Çalışmada "Basın yayın organlarının spora başlamadaki etkisinin" oldukça az olması, futbol ve birkaç spor branşına gösterilen ilginin tenis sporuna yeterince gösterilmediğinin ispatı sayılmalıdır. Yıldırım, şimşek, Bayraktar ve Sunay ile Sunay ve Saraçaloğlu'nun yaptıkları çalışmalar da bizim sonuçlarımızla paralellik göstermektedir [6,7,8,12]. Aynı şekilde "Televizyon kanallarının spora başlamadaki etkisinin" oldukça az olması da, Türkiye'de tenis sporuna gösterilen ilginin yetersizliğine bağlanabilir. Gerçekten tenisin görsel olarak televizyonda yeterince yer bulamaması bu sonucun başlıca nedenini oluşturmaktadır. Nitekim Bayraktar ve Sunay'ın ve Sunay ve Saraçaloğlu'nun yaptıkları çalışmalarda bizim çalışmamızdaki sonuçları destekler mahiyettedir [6,7].

Sporcuların "nl bir sporcu olma" isteklerinin spora başlamadaki etkisinin oldukça fazla olduğu saptanmıştır. Bu sonuçtan dünyaca ünlü bir sporcu olma isteğinin ve herkesçe tanınma arzusunun tenise başlamada hayli etkili bir faktör olduğu anlaşılmaktadır. Yıldırım ve ztrk de yaptığı çalışmalar da bu sonuçla örtüşür neticelere ulaşmışlardır [9,17].

“Milli takım sporcusu olma isteğinin” tenise başlamadaki etkisinin çok fazla olduğu ve sporcuların büyük kısmının milli takım sporcusu olarak kendi spor branşlarında milli formayı taşıyarak Türkiye’yi temsil etmek istedikleri belirlenmiştir. Bu sonuç Şimşek, Sunay ve Saraçaloğlu’nun yaptıkları çalışmalarla paralellik göstermektedir [6,8].

Sporcuların tenis sporu ile profesyonel biçimde uğraşma nedenlerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında “Maddi gelir arttırmanın” profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşmakta olanlarda çok fazla etkili olmadığı görülmektedir. Ancak Bayraktar ve Sunay’ın ve yine Sunay ve Saraçaloğlu’nun yaptıkları çalışmalar maddi gelir arttırmanın farklı branş sporcuları için önemli olduğunu göstermektedir [7,6]. Bu çalışmalar birlikte dikkate alınırsa, maddi durumun tenis sporcularının çoğunluğu için önemli olmamasının nedeni, tenisçilerin maddi kaygıdan uzak bir ekonomik duruma sahip olmaları ile açıklanabilir.

Çalışmada “Tenis sporunu sevmenin” profesyonel olarak tenis sporu ile ilgilenmeye etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuç yerli literatürde yapılan çalışma sonuçlarıyla da paralellik göstermektedir. Neticede sevilerek yapılan sporun devamlılık ve başarıyı da beraberinde getirdiği söylenebilir [1,6,7,8,15,16].

Diğer yandan araştırmada, “Sporun olumlu katkılarından haberdar olmanın” profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşmadaki etkisinin çok fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sporcuların spor yaparak sağlıklı bir vücuda sahip oldukları, kötü alışkanlıklardan uzakta durmayı başardıkları, düzenli spor yapma alışkanlığı edindikleri, yeni arkadaşlıklar kurdukları ve beraberinde başarıyı yakaladıkları yadsınamaz bir gerçektir. Görüldüğü gibi eğitim seviyesi yükseldikçe sporcular sporun olumlu katkılarından daha çok haberdar olmakta ve kendilerini daha fazla geliştirebilmektedirler. Aynı şekilde “Spor yaparak sağlıklı olmak” unsurunun da tenis sporu ile ilgilenmedeki etkisinin çok fazla olduğu görülmüştür. Bayraktar ve Sunay’ın yaptıkları çalışma da bu çalışma sonuçlarıyla benzerlik göstermekte ve sağlıklı olmanın farklı branş sporcuları için önemli olduğu sonucunu ortaya koymaktadır [7]. Bu yüzden sporcuların spor yaparak sağlıklı olmaları, zinde kalmaları, sağlam bir vücuda sahip olmaları ve yaşam boyu spor felsefesini yaşamın değişmez bir aktivitesi haline getirmeleri gerek antrenörler ve gerekse aileler tarafından sürekli olarak hatırlatılmalı ve canlı tutulmalıdır. Profesyonel olarak tenis sporu ile uğraşmada “Sporcu olarak arkadaşlarca tanınıp sevilme ve sayılmak” unsurunun da çok etkili olduğu belirlenmiştir. Şimşek’in yaptığı çalışma da bizim çalışmamızdaki sonuçla paralellik göstermekte ve bu unsurun farklı branşlarda da önemli olduğunu bildirmektedir [8]. Dolayısıyla spor yapan bireyler için yeni arkadaşlıklar kurmak, saygınlığı arttırmak ve herkesçe tanınmak spor yaşamında önemli bir faktör olarak belirginleşmektedir. Benzer şekilde “Başarı kazanmaktan zevk duymanın” da tenis sporu ile ilgilenmede hayli etkili olduğu görülmüştür. Nitekim Alibaz, Gündüz ve Şentuna, Şimşek, Bayraktar ve Sunay’ın yaptıkları, bu sonucu desteklemektedir [7,8,15]. Kazanılan her başarının sporcu için çok büyük bir motivasyon kaynağı olması, herkes tarafından bilinmesi ve sporcunun tanınması sporcunun yarışmacı kimliğini daha da pekiştirmektedir.

Araştırmada sporcuların tenis sporundan beklentilerine ilişkin görüşlerinin dağılımına bakıldığında, “Sağlıklı olmak ve sağlığı korumak” seçeneğinin çok fazla yer edindiği görülmektedir. Alibaz, Gündüz ve Şentuna’nın, Bayraktar ve Sunay’ın ve Sunay ve Saraçaloğlu’nun yaptıkları çalışmalar araştırma sonucuyla paraleldir [6,7,15]. Tüm spor branşları için temel amaç sakatlık riskini en aza indirmek ve sporcuların sağlıklarını koruyup mutlu olabilmelerini sağlamak olmalıdır. Yine “İyi bir fiziki görünüme sahip olmanın” sporcuların tenis sporundan beklentilerinde çok fazla yer aldığı belirlenmiştir. Bu sonuç Sunay ve Saraçaloğlu’nun yaptıkları çalışmaların sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir [6]. Öyle ki, birey spor yaparak sağlıklı olmanın yanında iyi bir fiziki

görünümüne sahip olarak toplum içinde saygınlığını arttırmayı başaracak ve spor yaşamını daha pozitif sürdürebilecektir.

Bu çalışmaya göre sporcular sporla birlikte eğitim hayatlarını devam ettirmek istediklerini belirtmektedirler. Şimşek de çalışmasında benzer sonuçlara ulaşmıştır [8]. Yine sporcuların "Yurtdışındaki üniversitelerden burs alabilmelerinin" tenis beklentilerinde çok fazla yer kapladığı saptanmıştır. Tenis branşında yurtdışında burs alıp öğrenime devam etmenin daha yoğun olarak tercih edildiği görülmektedir. Bunun nedenlerinden biri olarak tenis sporuyla uğraşan öğrencilerin büyük çoğunluğunun özel okullarda (kolej vs.) okuması, yabancı dil probleminin en alt düzeyde olması, diğer bir neden ise ailelerin çocuklarının eğitimlerine yurtdışında devam etmelerini istemeleri gösterilebilir. "Beden eğitimi öğretmeni olmanın" ise sporcuların tenis sporundan beklentilerinde büyük oranda yer almadığı, çoğu sporcunun beden eğitimi öğretmeni olmayı düşünmediği belirlenmiştir. Buna karşın Şimşek'in yaptığı çalışmada atletizm branşındaki sporcuların çoğunluğunun ileride beden eğitimi öğretmeni olmayı istedikleri görülmüştür [8]. Anlaşılabileceği gibi teniste durum muhtemelen ekonomik yeterlilikle ilintili olarak farklıdır.

Bunun yanında sporcuların tenis sporundan beklentilerinde "Maddi olarak rahat bir yaşam sürmek istemelerinin" önemli olduğu belirlenmiştir. Bu, Altunok, Bayraktar ve Sunay ile Sunay ve Saraçaloğlu'nun çalışmalarıyla örtüşmektedir [6,7,16].

Çalışmada sporcuların tenis sporundan beklentilerinde "Milli takım sporcusu olmanın" önemli bir yer tuttuğu ve sporcuların büyük kısmının milli takım sporcusu olmak ve kendi spor branşlarında milli formayı taşıyarak ülkeyi temsil etmek istedikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuçlar Sunay ve Saraçaloğlu ile Şimşek ve Yıldırım'ın çalışma sonuçlarına yakındır [6,8,9]. Yine "Herkesçe tanınan bir sporcu olmanın" da sporcuların beklentilerinde önemli bir yer tuttuğu belirlenmiştir. Yıldırım, Şimşek ve Öztürk'ün yaptıkları çalışmalarda da benzer sonuçlar ortaya konulmuştur [8,9,17].

Çalışmalardan anlaşılabileceği üzere, Türkiye üniversitelerinde tenis yapan sporcuların bu spora başlamalarında anne, baba ve kardeş etkisi, milli takım sporcusu olma isteği, yaşadığı çevrenin etkisi ve çok beğendiği sporcunun etkisi gibi unsurların daha önemli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, beden eğitimi öğretmenlerinin spora başlamadaki etkisinin tenis sporu yapan sporcularda beklenen düzeyde olmadığı anlaşılmaktadır. Sporcuların tenis oynayarak sağlıklarını korumak istemeleri bu spora yönelimlerinde birincil bir etkiye sahiptir. Ayrıca başarı kazanma isteği ve başarıdan zevk duyma tenise yönelimde çok önemlidir. Buna karşın maddi gelir artıma isteği, tenis sporunda çok fazla önemli değildir. Öte yandan, sporcular turnuvalar sayesinde yeni ülkeler görmeyi çok istemekte ve mutluluğu tenis sporunda bulma konusunda birleşmektedirler. İlave olarak spor yaparak iyi bir fiziki görünüme sahip olmak, çevrede popüler bir birey olarak ilişki kurmak, tenis sporu sayesinde yurtdışındaki üniversitelerden burs almak sporcuların öncelikli istekleri arasına girmektedir.

Sonuç olarak tenis sporuna öncelikle, ilköğretim okullarında beden eğitimi ders programı içinde yer verilmeli ve böylece tenis gençlere tanıtılarak verilecek temel eğitim ardından yetenekliler, beden eğitimi öğretmenleri tarafından tenis kulüplerine yönlendirilmelidir. Ayrıca tenis tabanının yaygınlaştırılmasında görsel ve yazılı basın harekete geçirilmelidir. Bilhassa dünyadaki önemli tenis organizasyonları televizyon yoluyla her kesimin kolayca ulaşabildiği şifresiz televizyon kanallarında gösterilmelidir. Bu yolla tenise ilgi nispeten artırılabilir. Bu tedbirlerin yanında üniversitelerde çok sayıda tenis kortu yapımına gidilmeli ve bu çabalar organizasyon ve eğitim çalışmaları ile desteklenmelidir. Özellikle üniversitelerde seçmeli spor dersleri ile öğrencilere tenisi öğrenme fırsatı tanınmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Yıldız GH. Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Alanı Seçme Nedenleri İle Beklentileri. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.
2. Groppel J, DiNubile N. Tennis: for the health of it! *Phys Sportsmed*, 2009; 37(2):40-50.
3. Hasıl N, Ataç H. Tenis Alıştırma Örnekleri, Akmat Akinoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. Bursa, 1998.
4. Öztop M. WTA (Women Tennis Association-Bayanlar Tenis Birliği) Tour Tarihi 1973-2004. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi Bölümü Lisans Bitirme Tezi, Ankara, 2006.
5. Başer E. Futbolda Psikoloji ve Başarı Sporsal Kuram Dizisi 4, Ankara, 1996.
6. Sunay H, Saraçoğlu S. Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri İle Spora Yönelen Unsurlar, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara, 2003, 1(1); 43-48.
7. Bayraktar B, Sunay H. Elit Bayan ve Erkek Voleybolcuların Voleybol Sporuna Yönelmelerine Neden Olan Unsurlar İle Beklentileri 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı, 17-24 Kasım, Antalya, 2004.
8. Şimşek D. Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2005.
9. Yıldırım Y. Türkiye 'de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
10. Whitehead SH, Biddle JH, O'donovan TM, Nevill ME. Social-Psychological and Physical Environmental Factors in Groups Differing by Levels of Physical Activity: A Study of Scottish Adolescent Girls, *Pediatric Exercise Science*, 2006; 18:2-10.
11. Wald J. Parental Motivations for Enrolling Their Children in a Private Gymnastic Program, *Sport Journal*, 2003; 6: 3-10.
12. Stuckyropp RC, Dilorenzo TM. Determinants of Exercise in Children *Preventive Medicine*, 1993; 22; 6: 880-889.
13. Wolfonden L, Holt N. Talent Development in Elite Junior Tennis: Perceptions of Players, Parents, and Coaches, *Journal of Applied Sport Psychology*, 2005;17: 108-126.
14. Van-Yperen NW, Duda JL, Scand J. Goal Orientations, Beliefs About Success, and Performance Improvement Among Young Elite Dutch Soccer Players, *Medicine Science Sports*, 1999; 9: 358-364.
15. Alibaz A, Gündüz N, Şentuna M. Türkiye ' de Üst Düzey Taekwondo, Karete ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Tevsik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara, 2006, 4(3): 91-102.
16. Altunok S. Sporcuların Raket Sporlarını Seçmelerinde Etkili Olan Faktörler, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Lisans Tezi, Ankara, 2004.
17. Öztürk T. Tenise Yeni Başlayan 6-12 Yas Arası Sporcuların Tenisi Seçme Nedenleri ve Sosyoekonomik Düzeyleri Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Antrenörlük Eğitimi Bölümü Lisans Bitirme Tezi, Ankara, 2004.